

NOTA LABURRAK

Ez dago ukatzerik. Robert Kennedy'ren heriotzak munduko gizon askoen biotzen esperantzan bala bat sartu du sakon. Eta Barnard osagilleak ezin dezake sendatu biotz hori.

Robert Kennedy esperantza bizi bat zan. Robert'ek aurkeztu zezakean etorkizunan gaztediak konfiantza ba zeukan. Eta Robert ere fidatzen zan gazte-jendeakin, eta haiekin zegoan: «Gure erantzuna («gizarte aberatseko» geldizaleeri) zera da, gaztedian konfidatzea, gaztedi hau ez bizitza-epe bat bezela arturik, baizik-eta pentsamentu-molde bat, borondatearen nagusitasuna, asmamenaren tasuna, bildurra baiño lehenago ausardia, biziera errexa baiño lehenago abentura-egarrria bezela ulerturik».

Robert bera bi belaunaldien zubia izan zitekean. Eskatzen zuan elkarrizketaren bidez. Ta zubia erorj egin da.

Robert Kennedy itxaropen bizi bat zan ere Vietnam lurraldeetako gudu madarikatu hori ez demokrazia aldeztarren baizik zeozer zikinagoagatik egi-ten dutela uste izan eta berealaxe bukatua nahi luketen hoentzat. Ta hori uste dutenak asko dira.

Robert Kennedy, irugarren (beti iru!) pontua ikuitzearren, zuriak eta beltzak anaikiro bizi ditezela nahi dutenentzat esperantza bat zan.

Berak eskatu ohi zuan «mundu berri» hortan EE. UU.-en aspaldiko «lotsa» hori behin betirako ezabatu egin behar zan. Baiña, orain? Ralph Abernathy'ren hitzak ezin ditezke hain aguro ahaztu (ahaztu nahita ere), Robert'en heriotza komentatzean.

Ez ote da posible ideal bat ezurmamitzea?

Beste milla hitz esan genitzake. Ez ditugu esango. Ixil gaitezen.

Otoitz bat egin dezagun bere alde. Ta beste bat, istilluz ta ixkillux bete-riko mundu aldakor hontara esperantzaren argia dakarkigun beste gizonik hil ez dedin.

J. M. T.

JOAN MANUEL SERRAT

(edo «Eurovision»era joan nahi izan ez duen mutilla)

Pertsona bati tranpa egin nahi zaionean, lehenengo pausoa bere erroetatik eta sustraetatik ateratzea izaten da.

Orduan, mundu hontan dena relatiboa dela sinist-arazi. Bere izateak eta eginkizunak eduki ditzakean arrazoi eta esan-nahi kolektiboak gaitzetsi. Bere «nortasun» axalezko eta inperstonalenean killimakurrak egin. Beifñ hortara iritxi ezker, pertsona hori prest daukagu kobardekeri eta manio-

bra faltsu guzietarako.

Bestalde, dirua eta fama medio direla, jostaketa askotara behartu liteke bere buruaren jabe ziara ez den edozeifñ. Orregatik pentsatzen dut nik «biguñeria» dela gaurko gizonen defektorik bildurgarrienetako bat.

Gaiñera, jende asko dago gure artean, eta mundu osoan, «politika» egiten ari dirala adierazten diezunean zearo astoratzen eta ikaritzen diranak. Baiñan politika bi erataro egin diteke. Bat, egiñaz: hau da, kolektibidadearen aurrean bakoitza bere eginkizunetaz responsabilizatuaz. Bestea, egiten utzia: hau da, besteren politika joku eta maniobretan mantso-mantso eroriaz. Gaur egunean ez dago bi inplikazio klase hoietako batetik eskapatzerik.

Eta bietan bat aukeratzekotan, milla bider ohea da, eta jatorrizkoagoa (jatorragoa) lehenengo postura. Hain xuxen, hori da askatasunez eta digidadez aukeratu ditekera postura bakarra.

Joan Manuel Serrat katalandar kantariak, kezka eta gorabera askoren ondoren, postura hau aukeratu du. Eta gu berarekin gaude bihotzez. Askok sufritu beharko du, behar bada, emendik aurrera. Famaren eta exitoaren ateak itxiko dizkiote etsairik txarrenari bezela. Baiñan bere aukera ona eta jatorra izan da; beñ ta betirakoa gaiñera.

Zeren ta emendik aurrera, suerte on edo txarragoarekin, oztopo asko edo gutxikin, bere kantak egiten jarraitzeko eskubidea eta libertatea izango ditu. Eta bere herriaren aurrean kantari «herrickoia» izaten jarraitzeko eskubidea irabazi du. Bestela berriz, «Eurovision»-eko festivalera joan izan bazan, bide bat bakarra gelditzen zitzaion: sasi-kantari izatekoa, artixta iruzurtsu eta benetan «alienatuaren» kondizioa bereganatuaz. Eta «alienatu» hitzak, kasu hontan, «etsaien intentzioetan erortzeko eta umilatzeko prest egotea» esan nahi du, dudarik gabe.

Bere nortasunean tinko jarraitzeagatik, lehen sari izentsu bat galtzea, dirua galtzea (miloi asko), kritikatu eta gaitzetsia izatea... Gauz hoiak denak, zenbait jende ez ditu «konprendituko» (konprenditu nahiko). Guk bai ordea, ederki konprenditzen ditugu.

Kosta zitzaizun erabakitzea, baiñan ondo egin duzu. Zurekin gaude. Zorionak, Joan Manuel.

X. L.

LEIAKETA BAT

Biderik erabillienetariko bat leiaketa da, dudarik gabe. Izan ere, leiaketa batek anitz alde on ditu bere baitan. Ta beste balioetasun batzuen aurka ez doanean, beti da onartzekoa. Zenbait kasutan, konzientzia-sortzaille bat izan ditekera.

Coca-Cola'k, beste elkarte batzuen laguntzarekin, sortu zuen Txapelketaren hirugarren saioa ospatu da oraintsu. Aurtzarotik asita Preuniversitario arteraifoko mutil neskek ameztuen zituan leiaketa honek, bi sail nagusitan banaturik. Sail bakoitza, orobat, A ta B taldetan erdibitzen zan, adifnari begiratuaz. 12 urterarteokok marrazki batzueri oiñak jartzen zizkieten; eta nagusiagoek, idazlanak ixkiriatu behar zituzten.

Bide on bat iruditzen zait norgeiagoka hau. Sariketa hauen bidez Ikasteetean euskal-giroa sortzen baida (edo sortu ditekera, edo sortu behar da,